Utrecht - Leidsche Rijn

Ontwerp voor een deel van de uitbreiding Leidsche Rijn bij Utrecht.

PALMBOUT
Urban Landscapes.

Utrecht - Leidsche Rijn

Ontwerp voor een deel van de uitbreiding Leidsche Rijn bij Utrecht.

Coëfficiënten

Het bureau Max.1 stelde in 1997 een ontwikkelingsvisie op voor de Utrechtse uitbreidingswijk Leidsche Rijn. De ontwikkelingsvisie werd door de makers gekarakteriseerd als een vorm van beeldloze stedenbouw. Met het oog op de omvang van het plan en de lange ontwikkelingstijd werd er geen ruimtelijk beeld voorgeschreven. In een serie coëfficiëntkaarten legde Max.1 de essentie vast van het stedenbouwkundig programma en van de functionele structuur. Onvoorspelbaarheid, toeval en de factor tijd moesten hun stempel kunnen drukken op het uiteindelijke resultaat. Wij vormden deze abstracte receptuur om tot een concreet ruimtelijk plan voor het deelgebied Parkwijk. Het plan Parkwijk benoemt mogelijkheden en thema's voor de wijk, maar spreekt zich ook uit over de ruimtelijke verbanden met de rest van Leidsche Rijn. Het maakt een selectie uit de grote hoeveelheid meegegeven coëfficiënten. Het is zowel een uitwerking van als een commentaar op de visie van Max.1.

Oppervlakte: 95 ha.
Programma: 3000 woningen, archeologiepark, voorzieningencentrum, scholencomplex, busbaan.
Ontwerp: 1997-1998.
In opdracht van: Projectbureau Leidsche Rijn Utrecht.
Realisatie: 2000-2003.
Supervisie over de uitwerking: 1998-2002.
Publicaties: *Voorspelbaarheid, toeval en tijd in Parkwijk*, landschapsarchitectuur en Stedenbouw 97-99, Uitgeverij Thoth, Bussum 2000, blz. 100-103.
Maurits de Hoog, Alexandra Misch, *De verhouding tussen tijd en kwaliteit*, Landschapsarchitectuur en Stedenbouw 97-99, Uitgeverij Thoth, Bussum 2000, blz. 90-99.

1

1. Maquette van de deelgebieden Parkwijk (links) en Langerak (rechts)

2. coëfficiëntenkaarten volgens Max.1

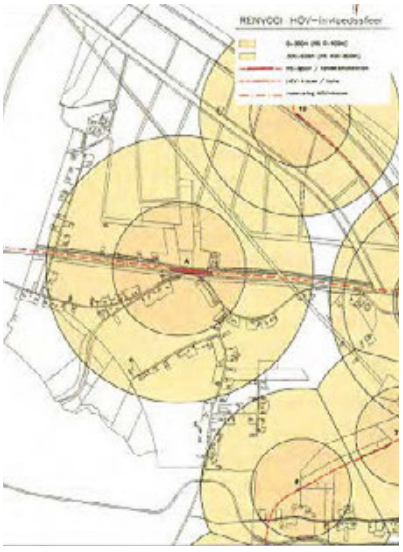

2

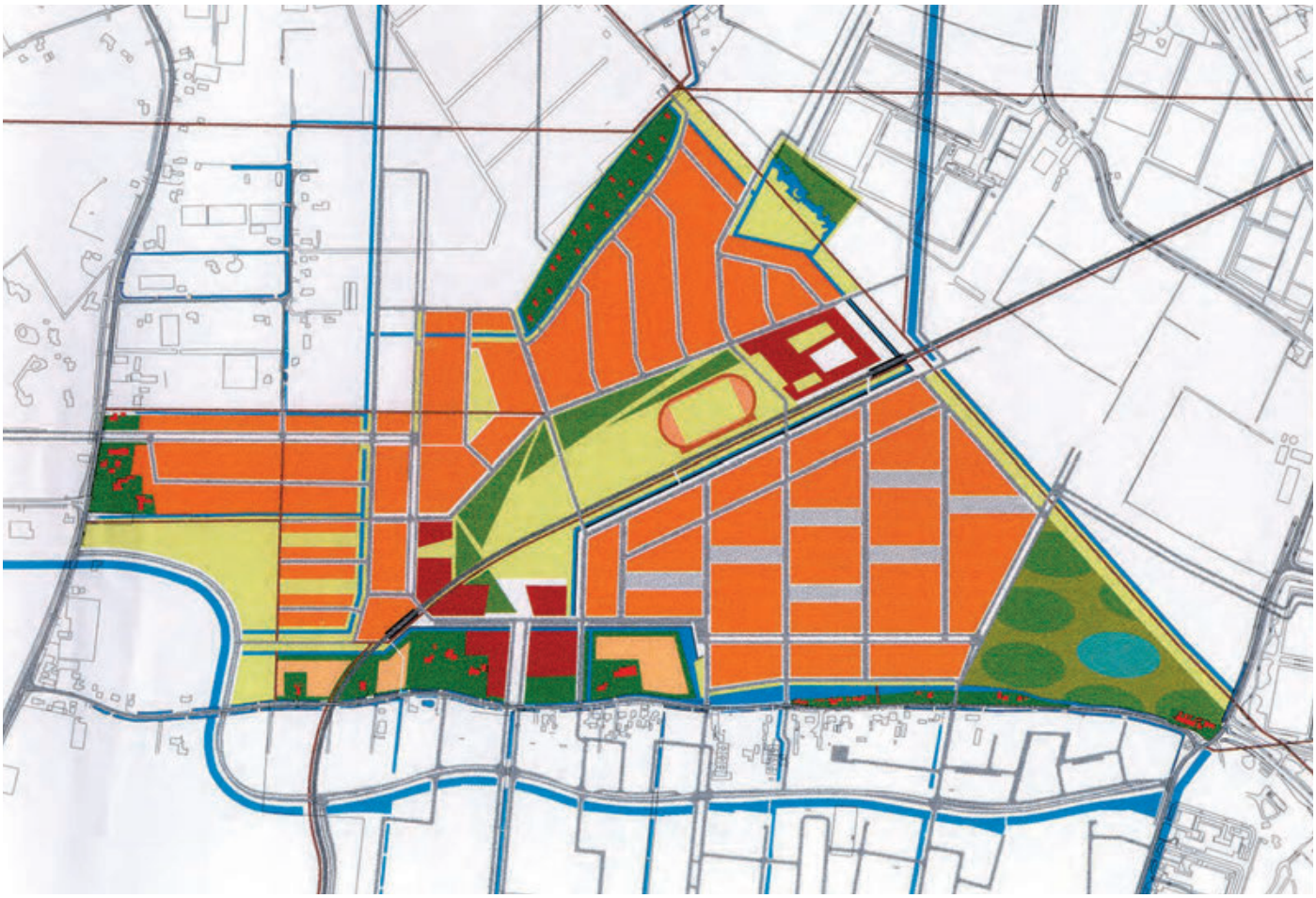

1

Gevonden voorwerpen

Het gebied van Parkwijk kent een hoog gehalte aan gevonden voorwerpen: een aantal bebouwingslinten, een kaarsrecht trace van een belangrijke drinkwaterleiding en een uitgestrekte archeologische vindplaats waar de grond niet geroerd mag worden. Deze vindplaats is uitgeroepen tot een parkruimte, die in de bebouwing lijkt te zijn uitgesneden. Samen met de vereiste waterlopen delzen de gevonden voorwerpen het plangebied op in een aantal plandelen of scherven. Voor iedere scherf is een coherente ruimtelijke thematiek ontwikkeld. Alle plandelen worden dooraderd door een fijnmazig stelsel van gelijkwaardige evenwijdig lopende straten (30 km zone). Hiermee wordt afgewezen van de gebruikelijke hiërarchische reeks van wijkontsluiting via buurtontsluiting naar woonstraat en woonerf. Dit netwerk moet veelsoortige relaties mogelijk maken en zo de groei van een relatief stedelijk woonmilieu stimuleren. Parkruimtes, waterlopen en wegenstelsel vormen samen het raamwerk van het plan. Er is geen strikte hiërarchie tussen het raamwerk en de scherven. Het raamwerk dooradert de scherven en ontleent zijn karakter aan de wijze waarop de scherven bij elkaar liggen.

1. Stedenbouwkundig ontwerp Parkwijk
   1997

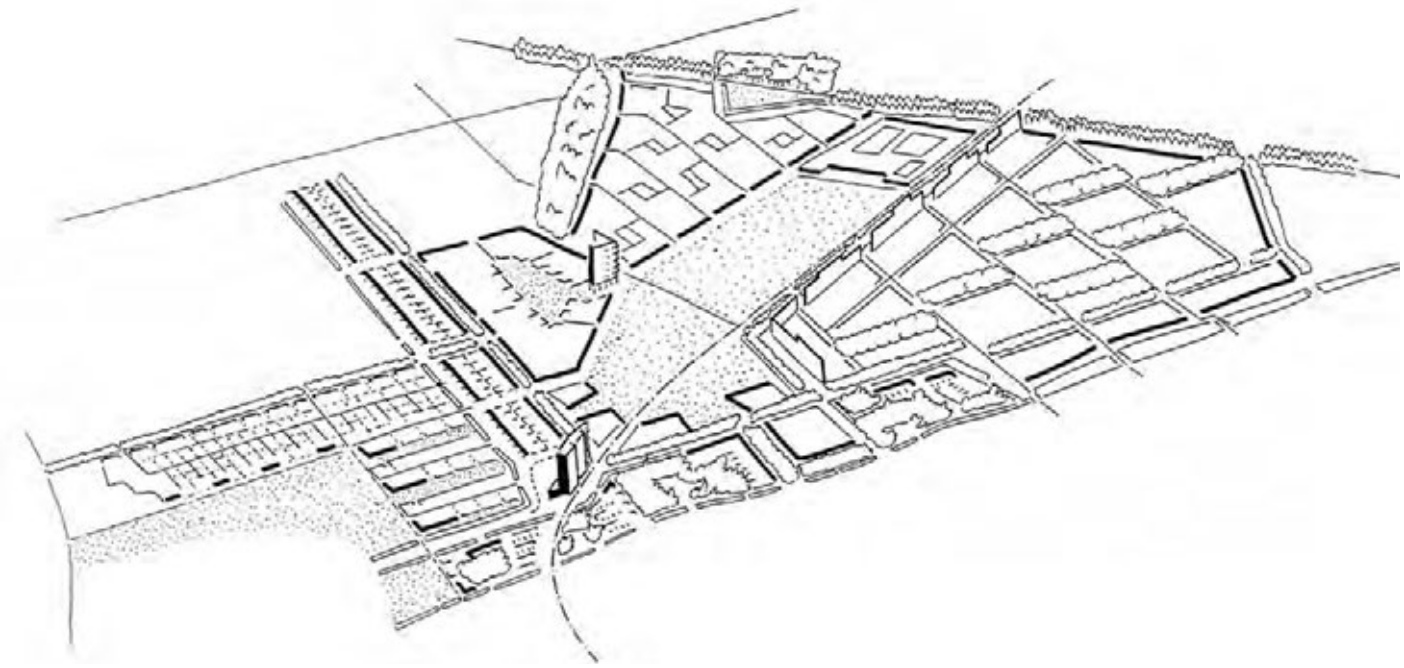

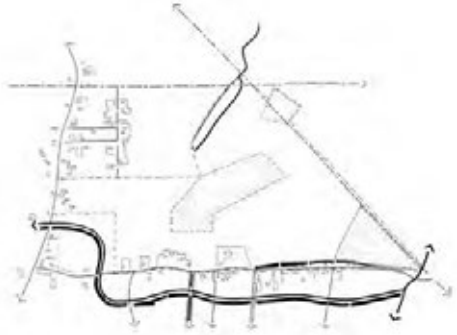

gevonden voorwerpen

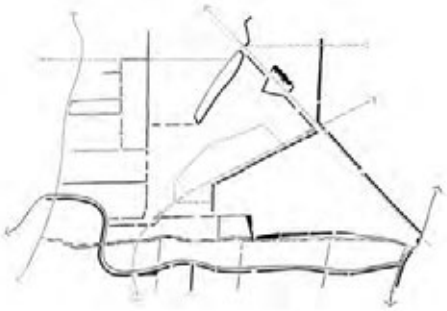

waterlopen

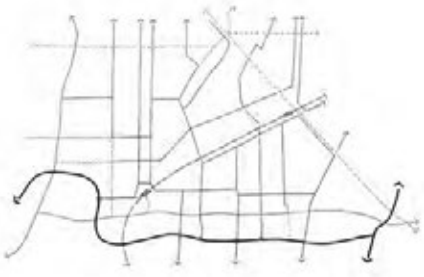

wegenstelsel

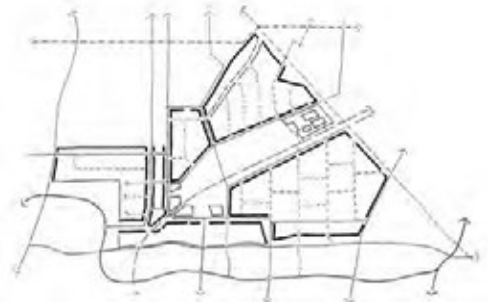

scherven

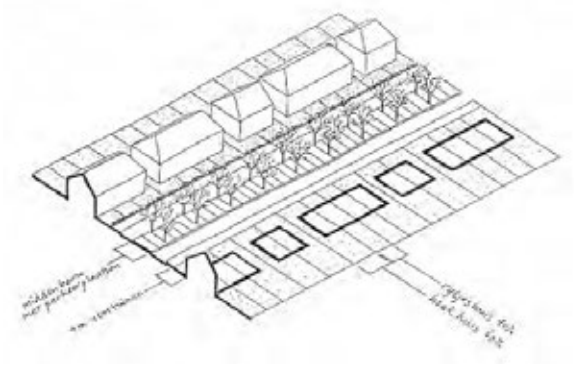

1

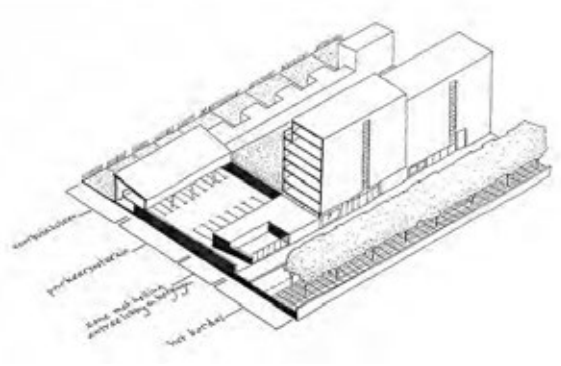

2

Scherven

Het programma van de wijk werd - zoals in heel Vinex - gedomineerd door de eengezinswoning. Om ver-schillende woonculturen te creëren zijn, mede op basis van de coëfficiënten van Max.1, voor de verschillende scherven specifieke verkavelingsthema's geformuleerd: de velden, de tuinen, het bungalowbos, de erven, het superblok en de parkrand. In de velden wordt een grid van straten en parkeerpleinen doorademd door een fijnmazig patroon van woonpaden en pleintjes. Dit plandeel bestaat louter uit huizen met tuin, voor 80% in de sociale sector. In het plandeel Tuinen bepalen de tuinen van de individuele huizen de sfeer van het openbare gebied. Het bungalowbos is volledig ingeplant met bomen. Voor elke groep van vier kavels wordt een open plek in het bos weggekapt. De erven zijn compacte wooneenheden die als eilanden in het landschap van boomgaarden liggen. Het superblok bestaat uit een buitenschil en een binnenschil. De buitenschil heeft een stedelijke wand, de binnenschil bestaat uit woningen rondom een plantsoen. Het markeert de hoekverdraaiing van het stedelijk weefsel en de knik in het park. De parkrand en de modelstraat zijn lineaire elementen die door het hele plan heen lopen.

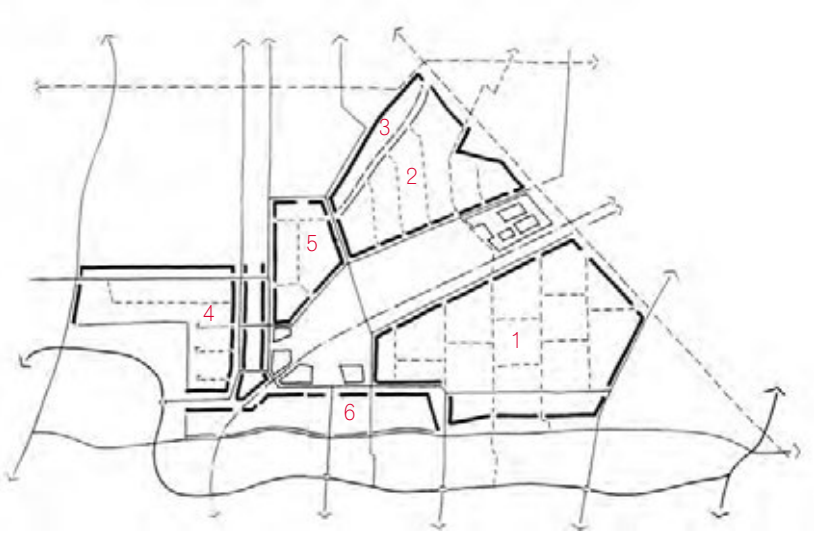

3

1. De modaalstraat
2. De parkrand

3. Overzicht van de scherven

de velden (1)

de tuinen (2)

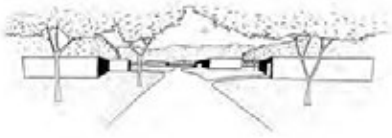

het bungalowbos (3)

de erven (4)

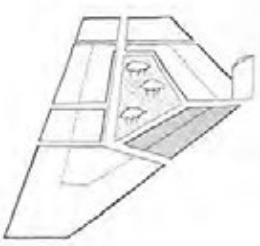

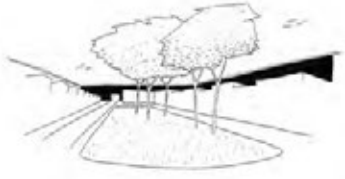

het superblok (5)

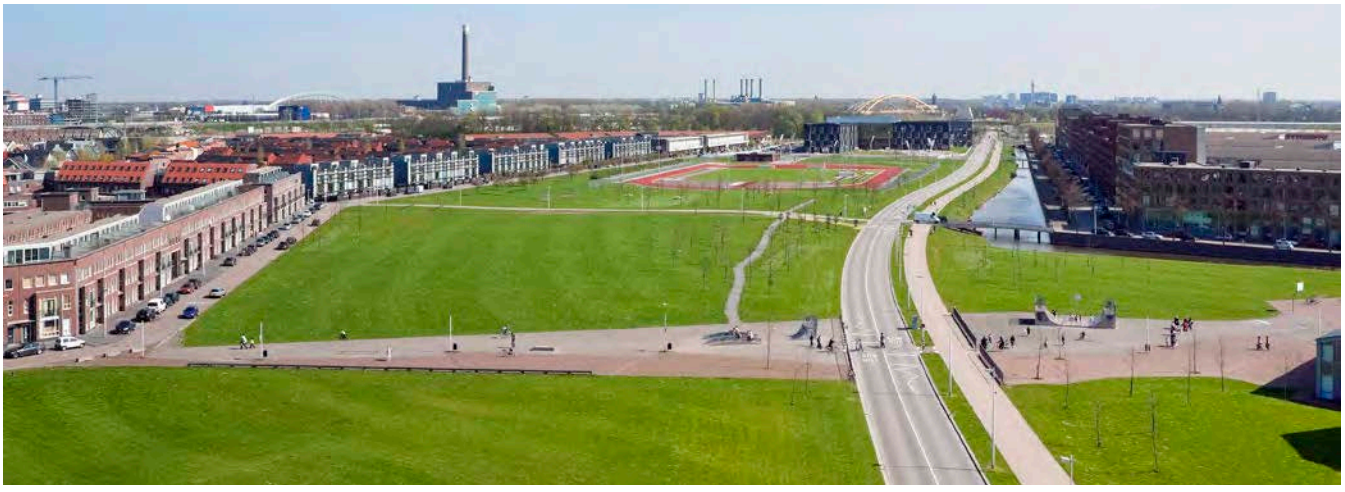

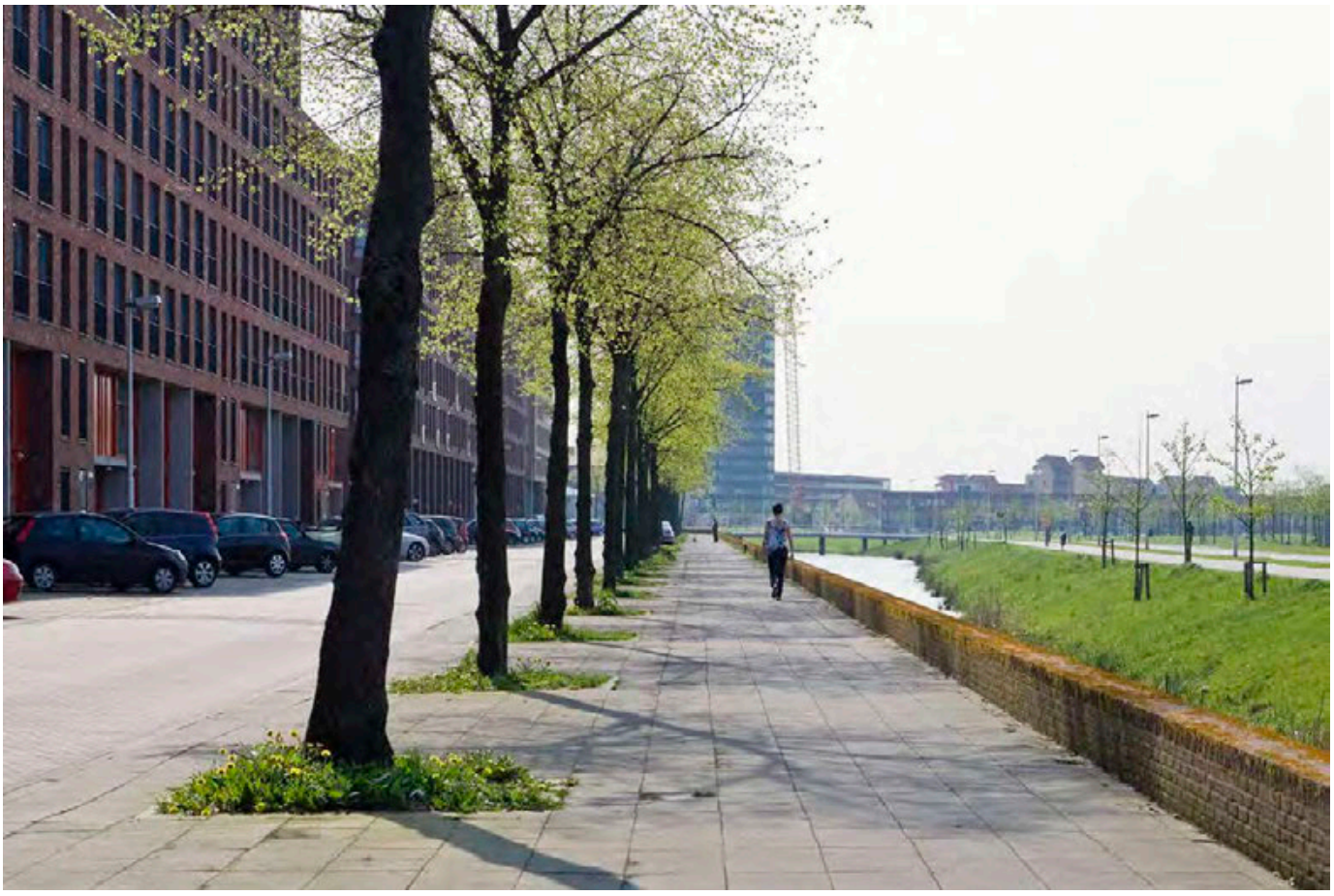

1.
2.